

O‘QUVCHI YOSHLARNI SOG‘LIGINI MUSTAXKAMLASHDA YENGIL ATLETIKA SPORT TURINING AHAMIYATI

**Ismatov Po‘latjon Abdumannopovich,
Fakultetlararo jismoniy madaniyat
va sport kafedrası o‘qituvchisi**

Annotatsiya. O‘quvchi yoshlarni sog‘ligini mustaxkamlashda yengil atletika sport turining ahamiyati. O‘quvchi yoshlarni yengil atletika mashg‘ulotlari orqali sog‘lomlashtirish jarayonlari taxlil qilindi.

Kalit so‘zlar: Harakatlar strategiyasi, yengil atletika, jismoniy tarbiya, yurish, yugurish mashqlari, sog‘lom turmush tarzi, ommaviy sport tadbirlari.

Abstract. The importance of athletics in strengthening the health of schoolchildren. The processes of improving the health of schoolchildren through athletic training were analyzed.

Key words: Movement strategy, athletics, physical training, walking, running exercises, healthy lifestyle, mass sports events

Абстрактный. Значение занятий спортом в укреплении здоровья школьников. Проанализированы процессы улучшения здоровья школьников посредством спортивной тренировки.

Ключевые слова: Стратегия движения, легкая атлетика, физическая подготовка, ходьба, беговые упражнения, здоровый образ жизни, спортивные массовые мероприятия.

O‘zbekiston Respublikasi prezidenti Sh.Mirziyoyev tashabbusiga ko‘ra qabul qilingan “O‘zbekiston Respublikasini yanada rivojlantirish bo‘yicha 2017-2021-yillarga mo‘ljallangan Harakatlar strategiyasi to‘g‘risida” gi farmonning beshta ustuvor yo‘nalishidan to‘rtinchisi ijtimoiy sohaning rivojlantirilishiga qaratilgan. Unga ko‘ra aholi va, ayniqsa, Respublikamizdagi yoshlar qatlami bandligini ta‘minlash, yoshlarning sog‘lom voyaga yetishishlari hamda sport va jismoniy tarbiya masalalari bilan bog‘liq chora-tadbirlar ham qamrab olingan va ularni jismoniy tarbiya va sportga jalb qilish haqidagi dolzarb masalalar alohida ta‘kidlab o‘tilgan.

O‘zbekiston axolisining 60 % dan ortig‘i yoshlar tashkil qilishini inobatga oladigan bo‘lsak, bu masalaga umummilliy masala sifatida qarash soxa vakillaridan shijoat bilan ishlashni talab etadi. Jismoniy tarbiya va sport insonni jismoniy, axloqiy barkamollikka erishishning muhim omilidir. Muxtaram prezidentimiz Sh.M. Mirziyoyev: “Bugun biz yurtimizda keng ko‘lamli islohotlar va jadal o‘zgarishlarni amalga oshirmoqdamiz va bu yo‘lda jismoniy sog‘lom va barkamol avlodni voyaga yetkazish bizning ustuvor vazifamiz va biz buning uchun bor kuch va mablag‘larimizning safarbar etamiz”.

Mamlakatimiz kelajagi uchun sog‘lom avlodni tarbiyalash hamda voyaga yetkazishda jismoniy tarbiya va sportning ahamiyati juda katta. So‘nggi yillarda jismoniy tarbiya va sport yoshlar hayotining ajralmas qismiga aylanib bormoqda. Hozirgi kunda yoshlar o‘rtasida jismoniy tarbiya va sportni rivojlantirishga bo‘lgan etibor kelgusi avlodlarning sog‘lom, barkamol, har tomonlama yetuk bo‘lib yetishishlarining asosiy mezonidir. Inson tanasini jismonan rivojlantirish uchun to‘g‘ri va meyorida ovqatlanish, dam olishni ta‘minlash, o‘z vaqtida jismoniy tarbiya va sport bilan muntazam shug‘ullanib borishi lozim.

Bobokalonimiz Abu Ali Ibn Sino jismoniy mashqlar haqida qisqacha so‘zida salomatlikni saqlash rejimining asosiy omillaridan biri jismoniy mashqlar bilan shug‘ullanish ekanligini ta’kidlaydi. Ovqatlanish, uyqu, dam olish rejimining kun tartibida sistemali jismoniy mashqlar bilan shug‘ullanish. Yurtboshimiz rahnamoligida yosh avlodni har tomonlama sog‘lom qilib voyaga yetkazish, ular uchun barcha shart-sharoitlarni yaratish hamda zamonaviy sport majmua inshootlari barpo etilishiga alohida etibor qaratilmoqda. Shu bois mamlakatimizda aholi salomatligini yanada mustahkamlash, ayniqsa, yosh avlodning barkamol bo‘lib voyaga etishi uchun zarur imkoniyatlar yaratilmoqda.

Bugungi kunda farzandlarimizni barkamol, komil insonlar etib tarbiyalashda, yoshlarni jismoniy tarbiya va sport mashg‘ulotlari orqali sog‘lomlashtirish, ularni mustaqil ravishda jismoniy tarbiya mashqlarini bajarishga o‘rgatish zarur. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining “Ommaviy sportni rivojlantirish va sog‘lom turmush tarzini har bir fuqaroning hayotiga kiritishga qaratilgan chora-tadbirlar to‘g‘risida” gi PQL-1211/20 Qarorini ijrosini ta’minlash maqsadida, barcha korxonalar, tashkilot, ta’lim muassasalarida ommaviy sport tadbirlari, sport musobaqalari tashkil qilinib kelmoqda.

Ayniqsa, yengil atletika sport turini ommalashtirish, aholi ayniqsa, yoshlar o‘rtasida ommaviy marafonlar, estafetalar, ommaviy kross musobaqalari, shuningdek korxonalar va tashkilotlarida “Besh ming qadam” shiori ostida o‘tkazilayotgan ommaviy tadbirlari, sog‘lom turmush tarzini targ‘ib qilishda, shuningdek, axolini, ta’lim muassasalaridagi o‘quvchi yoshlarni sog‘lomlashtirishga xizmat qilmoqda.

Yengil atletika mashg‘ulotlariga yoshlarni jalb qilish, uzluksiz ravishda olib borish orqali, ularning jismoniy faolligi samaradorligini oshirish, kutilgan natijalarni beradi.

Yoshlarni yengil atletika mashg‘ulotlari yordamida sog‘lomlashtirish bilan, ularning jismoniy quvvatini tiklash va bo‘sh vaqtini maroqli o‘tkazish uchunгина emas, balki u orqali sog‘lom turmush tarziga amal qilish, ma’naviy va jismoniy kamolga intilish turli salbiy ta’sirlar va zararli odatlardan xalos bo‘lish kuchli iroda va xarakterni shakllantirish uchun shug‘ullanishlari kerakligini ongli ravishda tushunib yetadilar.

O‘sib kelayotgan yosh avlodning jismoniy va manaviy salomatligini shakllantirish, sog‘lom turmush tarziga intilish va yengil atletika sport turiga mehr-muhabbatni singdirish borasida shart-sharoitlar yaratib berish, yoshlarni jismoniy faolligini rivojlantirishga alohida etibor berish, vatanga sadoqatli barkamol avlodni tarbiyalash, talabalar orasida sportga istidodi bor layoqatli yoshlarni tanlab olish, ularning qobiliyatini rivojlantirishga ko‘mak berish asosiy maqsadlardan biri bo‘lmog‘i lozim.

Ertalabki yurish va yugurish mashqlari bilan muntazam shug‘ullanishga odatlangan yoshlarni, jismoniy fazilatlar rivojlanadi, o‘pkani tiriklik sig‘imi oshadi, jismoniy faolligi ta’minlanadi, aqliy va ruhiy qobiliyati rivojlanadi, organizmda kasalliklarga qarshi immunitet shakllanadi, yoshlarni bo‘sh vaqtlari mazmunli va samarali tashkil qilinadi.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. O‘zbekiston Respublikasi Shavkat Mirziyoyevning “O‘zbekiston Respublikasini yanada rivojlantirish bo‘yicha Harakatlar strategiyasi to‘g‘risida” gi Farmoni. 7 fevral 2017 yil.

2. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining “Ommaviy sportni rivojlantirish va sog‘lom turmush tarzini har bir fuqaroning hayotiga kiritishga qaratilgan chora-tadbirlar to‘g‘risida” gi PQL-1211/20 Qarori.

3.SH. Mirziyoyev. “Niyati ulug‘ xalqning ishi ham ulug‘, hayoti yorug‘ vakelajagi farovon bo‘ladi”. – Toshkent: O‘zbekiston, 2019. 4 Mahkamjonov K., Salamov R., Ikramov I. Jismoniy madaniyat nazariyasi va metodikasi. – Toshkent. 2000.